

О.І. ЛИННИК, к. е. н., доцент кафедри економічного аналізу та обліку
НТУ«ХП»

А.С. ПЕНЗОВА, магістр кафедри економічного аналізу та обліку
НТУ«ХП»

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У сучасній західній економічній літературі прибуток розглядається як дохід від використання чинників виробництва, в тому числі як плата за ризик, невизначеність результатів підприємницької діяльності [1].

При формуванні механізму управління прибутком підприємств важливо визначитися з типом стратегічної орієнтації прибутку, оскільки планування прибутку на короткострокову перспективу і безпосереднє його використання залежить саме від обраної стратегії [1].

Вирізняють такі стратегічні типи орієнтації підприємств на прибуток: «задовільний прибуток», мінімізація прибутку (стабільний прибуток) і максимізація прибутку.

Отриманий прибуток є об'єктом розподілу між підприємствами та державою. Під розподілом прибутку варто розуміти спрямування прибутку до бюджету у вигляді податків і визначення чистого прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства.

На розподіл прибутку впливають багато факторів, які генеруються зовнішніми умовами діяльності підприємства та особливостями господарської діяльності. Зовнішні фактори виступають як обмежуючі умови, що визначають границі формування пропорцій розподілу прибутку. Внутрішні фактори мають вирішальний вплив на пропорції розподілу прибутку, так як дозволяють формувати їх стосовно конкретних умов і результатам господарювання даного підприємства.

Головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку діяльності підприємства та зростання його ринкової вартості [2].

Серед особливостей процесу управління прибутком підприємств в умовах ринкових відносин виокремлюють наступні: удосконалення планування розподілу фінансових ресурсів підприємств; підвищення вимог до організації управління матеріальними ресурсами підприємств; посилення ролі функції регулювання у формуванні кредитної політики підприємств; проведення ефективного контролю фінансових результатів підприємств.

Серед напрямків розвитку механізму управління прибутком підприємства виокремлено такі: оптимізація зовнішніх і внутрішніх, вхідних і вихідних; вдосконалення методів оцінки і планування обсягу прибутку на поточний і перспективний періоди; встановлення обґрунтованих пропорцій між частками прибутку, що спрямовуються на споживання та накопичення; виваженість дивідендної політики; вдосконалення системи страхування фінансових ризиків; якісний фінансовий контроль за виконанням завдань щодо використання та розподілу прибутку; раціональне використання нерозподіленого прибутку тощо[3].

До критеріїв ефективності механізму управління прибутком підприємства вважаємо за потрібне віднести такі, як підвищення зростання прибутку та рентабельності активів; зростання показників фінансової стійкості, ліквідності і платоспроможності підприємств; зростання ділової активності підприємств.

Список літератури: 1. *Пігуль Н.Г.* Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль. — Електронний ресурс. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2010_28/10_28_11.pdf 2 *Азаренкова Г.М.* Фінанси підприємств / Г.М. Лазаренкова, Т.М Журавель, Р.М. Михайленко: Навч. посіб.— 3-тє вид., випр. і доп. — К.: Знання-Прес, 2009. — 299 с. 3 *Кобець А.О.* Формування механізму управління прибутком підприємств в умовах ринкової економіки: автореф. на здоб. наук. ступ. к-та економ. наук / А.О. Кобець — ДНУ. — Донецьк. — 2008. — 21 с.